

Sağlıkta Tehlikeli Gelişmeler...

● Ecz. Mesut AZIZOĞLU

Türkiye'nin, ilacın patent kapsamına alınmasıyla ilgili süreyi 2005 yılına kadar uzatma hakkı varken, bu süre 1995 yılında Tansu Çiller'in Başbakanlığındaki DYP-SHP hükümeti tarafından çıkartılan kanun hükmündeki bir kararnameyle 1 Ocak 1999'a çekildi. O tarihte Başbakanlıkta yüzlerce kararname beklerken, bu kararnamenin bir gecede çıkartılması oldukça düşündürücüydü. Patent yasaının 1 Ocak 1999'da yürürlüğe girmesiyle, ilaçta dışa bağımlılık artacak, yerli ilaç sanayii yok olma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak, sosyal güvenlik kurumlarının hizmetleri aksayacak ve ilaç fiyatları artacak.

Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinin, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından müştereken hazırlanması gerekirken bu yönetmelik sadece Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı tarafından hazırlanıp yayımlandı. Ve bu yönetmelik, vitamin ve çocuk mamalarının eczaneler dışında, marketlerde ve bakkallarda da satılabilmesi sonucunu getirdi.

S.S.K'nın ayakta tedavi hizmetlerinin bir bölümünü özel hastanelere devredip, bu hastanelerde S.S.K.'ya ait eczaneler açma projesi var. Türkiye'de Sağlık Bakanlığı'na ait yaklaşık 300 hastane eczanesinde eczacısız eczane hizmeti verilirken, *kişisel sağlık sigortası* adı altında sağlığın özelleştirilme çabaları var. Devlet, tam olarak veremediği sağlık hizmetlerini özel sektöre aktaracak; toplum sağlığı, denetlenmesi güç özel sağlık kuruluşlarına emanet edilecek, insanlar paraları yoksa sağlık hizmeti alamayacak ya da parası kadar bu hizmeti alabilecek ve en önemlisi ilk aşamada devletten özel sağlık şirketlerine (ticarethanelerine) 26.6 trilyon lira aktarılacak.

İlaç fiyat kararnamesinin 1 Ocak 1999'da uygulanmaya başlanmasıyla ilaç fiyatları serbest piyasa ekonomisine bırakılıyor. Aslında 28.12.1984 tarihinde yürürlüğe giren fakat bugüne kadar uygulanamayan kararnameyle, devletin ilaç fiyatları üzerindeki denetimi yok oluyor. İlacın en büyük alıcısı olan devletin; ilacın üretimi, dağıtımı ve tüketimi alanında kamu yararını gözeterek düzenleyici ve emredici bir görev alması gerekirken, ilaç fiyatlarını serbet bırakması halk sağlığı açısından tehlikeli bir gelişme...